

DR. A. TACHAUER
Fizetési és sebészeti orvos
tudományok tudora.
Munkái: délután 2-4 óráig.
50. MAIN STREET, AKRON, O.
Telefon: O. S. 2973. Bell Postage 22.
A SZABADSÁG MEGBIZOTT
KÉPVISELŐI

SZABADSÁG

LIBERTY

A legrégibb és legnagyobb magyar nap- és hetilap Amerikában. — Megjelenik minden nap. Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer. HUSZONKILENCEDIK ÉVFOLYAM. EGYES SZÁM ÁRA 5 CENT.

NO. 197. SZÁM. TWENTY-NINTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Péntek, 1919 augusztus 23.

AMERIKAI CSAPATOK ÁTLÉPTÉK A MEXICÓI HATÁRT

LOVASSÁG INDULT A MEXICÓI BANDITÁK ÜLDÖZÉSÉRE.

A bűntető expedíciót Dickman generális, a déli hadterület parancsnoka személyesen irányítja. — Repülőgépek segítik a lovasságot a banditák tartózkodási helyének felderítésében

Maria, Texas, aug. 20. — A hadügyminisztérium rendelkezése az Egyesült Államok hadseregére az Egyesült Államok hadseregére átlépte a mexicói határt, hogy annak a rablóbandának az üldözése menjen, amely a déli mexicói aviatikus hadsereget fogva tartotta és csak váltásig ellenében bocsátotta szabadon. A bűntető expedícióban a nyolcadik huszárvezeték három skvadronja vesz részt. Dickman generális, a déli hadterület parancsnoka elutazott San Antonio-ból, hogy személyesen vezesse a bűntető expedíciót. A lovas csapatok irányításában repülőgépek is működnek közre, amelyek a sivatag és a hegyek fölött repülnek, hogy felderítsék a banditák tartózkodási helyét. A két szabadon bocsátott hadnagy szintén a lovas csapatokkal van, hogy utabiztonságot szolgáljanak az utat őrizzék és a banditák ellen harcoljanak. A banditák felkutatása rendkívül nehéz vállalkozás. Ez a rész, amely a Grande folyó és a Chonehos folyó között terül el, egyike az észak-mexicói legvadabb vidékeinek. Csak a Conchos folyó deltájánál van egy kis kultúra, néhány farm és gyümölcsös, ahogyan attól kezdve föl a hegyekig nincsen semmi más, csak homok és kaktusz. A sivatagot domb láncolatok kötik össze a hegyekkel, amelyeknek mészáros bércei nagyszámú buvályhelyek szolgálnak. A lovasság teljesen fel van szervezve a sivatagban való tartózkodásra. A folytonos eső azonban rendkívül hátráltatja előrehaladásukat.

A BÉKESZERZŐDÉS OLASZ KRITIKÁJA

Modigliani képviselő szenzációs beszéde. — Olaszország a szerződés gyökeres megváltoztatását akarja.

Rómából jelentik: Az olasz képviselőházban most folyik a vita a békeszerződés beütközése körül. Modigliani képviselő szenzációs beszédet mondott, bejelentve azt, hogy kiemeltlen harcot fog vezetni a beütközés ellen, annál is inkább, mert Olaszország arra van hivatva, hogy "a legyőzött nemzetek ligáját" szervezze meg azért, hogy a szerződést gyökeresen megváltoztassák. Többek között ezeket mondta: "A békeszerződés tulajdonképpen nem is békeszerződés, hanem szentesítés annak, amit Angliának, Franciaországnak és Japánnak a saját szövetségeseik egynemélyiké és az ellenségre rákényszeríteni sikerült. Ezért ez a szerződés nem is jelenti a háborúnak, hanem a nagy világhátrahagyó egyik fejezetének befejezését jelenti csupán. Nemcsak látni fogjuk, hogy ennek a szerződésnek egyes részei mint válnak majd közzé, hanem a békeszerződés, amely a néprajzi helyzetének megfelelő. Lengyelországban lengyeleknek kell lakniuk, nem pedig németeknek és a Saar völgyét illetően a népszavazás utján megnyilvánuló népkarát kell, hogy irányadó legyen. Német-Ausztriának pedig meg kell adni azt a jogot, hogy ahhoz esatlakozhassék, akinek akar."

RENDŐR-HADSEREGET SZERVEZNEK A NÉMETEK

A németek állítólag akként játszzák ki a békeszerződést hogy hatalmas rendőrhadsereget szerveznek, amelyet alaposan felfegyvereznek.

Coblentzben jelentik: Az itteni amerikai hatóságok arról értesültek, hogy a németek már is hozzáálltak a békeszerződés, illetve a német hadsereg vonatkozó korlátozó és tiltó intézkedések kijáratához. Így Casselben a porosz kormány a rendőrséget teljesen katonailag szervezte meg. A rendőrök acél csapatok kaptak, továbbá puskát és egyéb felszerelést, s a kaszárnyákban rendszeres katonai gyakorlatokat folytatnak. A cseli államrendőrség 300 tagjából már 100 kérte az átnevezést az új szervezetbe, a többieket pedig közhivatalokba alkalmazták. Hogy mekkorára tervezik ezt az új rendőrséget, még nem közölték. Azok az amerikaiak azonban, akik szoros figyelemmel kísérik a német rendőrség újjászervezésének munkáját, azt mondják, hogy ez a munka rendkívül nagy bődoréjú. Amerikai körök értesülése szerint a porosz kormány a bírói kormánytól függetlenül szervezte meg a maga államrendőrséget vagy esendőrséget, amely váltaképen rendőri szolgálatot is teljesítő katonaság lesz, rendes gyalogsági felszereléssel, csupán azzal a különbséggel, hogy nem a hadügy, hanem a belügyminisztérium fenntartásába alá fog tartozni. Miután a esendőrségi csapatokat csak a belső rend fenntartására akarják használni, a németek abban bíznak, hogy a szövetségeseik nem fogják annak további szervezését megtiltani.

ISCHII GRÓF NYILATKOZOTT

A washingtoni japán követ szerint Amerikának és Japánnak az érdekei egyáltalán nem ellentétesek.

Tokio, aug. 20. Ischii gróf washingtoni japán nagykövet megérkezett a Japán fővárosba és egy interjú során igen optimistáskusan fogta fel a helyzetet az Egyesült Államok és Japán között. Nézete szerint a fontos érdekek tekintetében egyáltalán nincsen ütközéspont az Egyesült Államok és Japán között, noha sokat közölök megvertek, kiadottak a bankokból, hivatalokból, gyárakból, még pedig maguk a munkások, akik már letek az alkalmat arra, hogy újból rendszeresen megkezdhesék a munkát. Ischii szerint Amerikának a kereskedelmi érdekeit inkább az európai és a latin amerikai piacok adják, nem pedig a keleti piacok. Azt hiszi, hogy az Egyesült Államok meglepészik a nyitott ajtó sokat emlegetett politikájával Kína dorgában és sőt a német piacot, hogy monopopolizálja a kínai piacot. Mint kifejezte, Amerika biztosítja a távoli keleten az biztosítja legjobban, ha Japánnal és a többi hatalommal egyetértve kereskedelmileg és közgazdaságilag kifejlesztik Kínát. Az interjú során továbbá azt a nézetét fejezte ki, hogy a gondolkodó emberek Amerikában most is nagyon meg vannak elégedve a távoli kelet helyzetével. Azt hiszi, hogy sem az amerikai kormány, sem a nép nem hiszi azt, hogy Japán Kimura vonatkozásán felhagy a nyitott ajtó politikájával.

UJABB KORMÁNYVÁLTOZÁST VÁRNAK MAGYARORSZÁGON

A BEKEKONFERENCIA KÖREI SZERINT JÓZSEF FŐHERCEG KORMÁNYA NEM TARTHATJA MAGÁT SOKÁ. — AMERIKAI IRÓ ÉRDEKES VELEMÉNYT MOND ERŐL A KORMÁNYRÓL. ELISMERIK, HOGY JOBBAN KÉPVISELI A MAGYAR KÖZVELEMÉNYT, MINT BARMELYIK ELŐDJE.

A szegedi kormány megszűnt

A csehek katonai diktatúrától tartanak. — Az élelmiszerhelyzet már jobb Budapesten. — Sem a reakcióknak, sem a szélső radikálisoknak nem lehet reményük. — Üldözik a kommunisták közül a fosztogatókat Elfogták a vörös amazonok vezérét, Nagy Zsuzsannát.

JÓZSEF KORMÁNYA GYENGE LABON ALL.

Párisból jelentik: A békekonferencia köréi ceppet sem lenének meglopve azon, ha Jósef főherceg a kormányával együtt néhány napon belül leköszönne lenne kénytelen. A konferencia tagjai a közeli napokban fontos változásokat remélnék a magyar kormányban. A békekonferencia hétfői ülése elhatározta, hogy nem fog válassza a főherceget arra a levélre, amelyben kormányralépését jelenti be.

JAVUL AZ ÉLELMISZERHELYZET.

Budapestről jelentik: Az élelmiszerhelyzet örömdetesen javul, mert a földművelők most már több élelmiszert hoznak be a városba. A kormány a bolshéviki pénz értékét negyötöddel leszállította. Azok a munkásesélyesek, akik a kommunisták rendelkezése József főherceg palotáját foglalják le a Várban, most kikötötték. Mint jelentik: az egyik íróasztalfiókban ötvenmillió koronát talált a főherceg, amelyet a kommunisták rejtettek oda.

MEGSZÜNT A SZEGEDI KORMÁNY.

Londonból jelentik: A Beaumont, a Daily Telegraph milliónyi levelezője követelt táviratokat: Egyezmény jött létre, melynek értelmében gróf Teleky Pál kilep a szegedi kormányból és tárcanélküli miniszterként helyet kap az új magyar koalíciós kormányban. Ilyen mértékben az 6. hatáskörbe tartozik mindennemű érintkezés a párisi konferenciával és a békeszerződés előkészítésével. Ilyeténképpen a szegedi kommunistaellenes kormány megszűnt és a szövetségesei most már csak József főherceg kormányával közvetlenül tárgyalhatnak.

AMERIKAI TUDÓSÍTÓ JÓZSEF FŐHERCEGRŐL.

Budapestről levél útján követezőket jelenti A. R. Decker, az egyik chicagói lap tudósítója: József főherceg államcsínyje nyomán az első benyomásom feltehetően kedvezőtlen volt. A nép félt a reakciótól és attól, hogy József nyomán a korona hamarosan ismét valamelyik Habsburgnak a fejezőkerül. A régi arisztokrácia viszártól is tartottak, azonban a benyomások most már nem annyira pesszimistikusak. Habsburg József talán az egyetlen ember a jelen pillanatban, aki Magyarországot a zürzavarból esetleg kivetniti tudja. Általánosnak kedvelt ember, demokratikus érzelmű és a háború egész tartalma alatt ott volt a harcvezetőn.

NÉMETORSZÁG GYAPOTOT KAPOTT

Az Amerikával való szikratávíratú összeköttetés felújítása nagy lendületet adott a német iparnak. Hagából jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy az augusztus elsőjén megnyitott amerikai gyapotpiac nagy meglepetéssel jelent Németországnak, annál is inkább, mert ugyanakkor megnyitott az amerikai szikratávíró állomásokkal a berlini és brémai állomásokkal való összeköttetés is, minek folytán tetemes megrendelések lehetett a németeknek tenniük. A nevezett lap szerint a Brémában levő amerikaiak nagyon szívesen bocsátkoznak a német cégekkel üzleti transzaksiókba, lételet nyitva nekik, s habozás nélkül veszik fel a versenyt az angolokkal szemben. Az első szállítmány gyapot már meg is érkezett Brémába. Összesen 18 ezer bál, amely eredetileg a cseh-szlovákoknak volt szárvna. Ez persze csak egy csöpp a tengerben, mert a németeknek legalább két millió bál gyapotra lesz az idén szükségük. Bár a kapott gyapotot a hazai piac számára kell mindenképp feldolgozni, már is van több szövőgyár Németországban, amely kivitelre dolgozik.

A TISZA BARÁTAI.

A pártíveinek legnagyobb része a husz év előtti Tisza párt politikusaiból kerültek ki. Azt hiszik azonban, hogy ezek is tanultak a múltak bűnein és látják a közvéleménynek a megnyilatkozását. Most már nyilvánvaló az, hogy az államcsínyt a románok eszmálták meg, lefegyverezve a kommunistákat, megszerelve a magyar tiszteket és úgy osztva el a csapatokat, hogy azok a Peidl kormányával szemben karhatalomként felhasználhatók legyenek. A kormányváltás hatása különféleképpen nyilvánul meg az egyes néposztályok között. A szocialisták aggodni látszanak, a parasztok örül, az arisztokrácia odavan a gyönyörűségtől. Abban azonban mindnyájan megegyeznek, hogy a kormány most jobban képviseli Magyarországot összességét, mint bármelyik elődje.

JÓZSEF NEM KAPOTT LEVELET KÁROLY KIRÁLYTÓL.

Budapestről jelentik: József főherceg ma határozottan megcáfolta azt a berlini hírt, amely szerint Károly volt magyar királytól egy futár útján levelet kapott, amely levélben a volt uralkodó a maga részére vindikálja a hatalmat és annak kezelésével Józsefet bízza meg. A berlini lapokban között levél különben is a hamisítás minden jelét magán viseli. A közjog szerint ugyanis József a szuverén hatalmat a saját nevében semmi esetre sem gyakorolhatja és csak régencia működhetnek a volt uralkodó, illetve ennek elutasított fia javára. Amíg a király egyenes lezármazója el ugyanaddig a közjog értelmében nem főhercegnek a trónra joga nincsen.

A SZÉLSŐSÉGEK HIVEI OBLÁDNI FOGNAK.

Azok, akik azt reménylik, hogy újból Habsburg fog Magyarországot trónjára kerülni, egész bizonyos, hogy eszalódnak, azonban csak úgy eszalódnak, ha azt hiszik, hogy újból visszatérhetik a hatalmat. Az összes fejeverek ma már a rendőrségnek és a megszálló csapatoknak a kezében vannak és így nem valószínű, hogy hamarosan zavargások támadhassanak.

KIVERTÉK A VERESEKET ODESSZÁBÓL.

Londonból jelentik: Az angol hadügyi hivatal értesülése szerint Odessza város lakosságát kikergette a városból a bolshévikek. Együttel híre jön annak is, hogy a szoviet csapatok Kievet és egész Ukrainát kiűzték.

REK KERESTETNEK MILLBE

ny fizetik. \$9.00-tól \$16.00-ig. Én házunk burdoszágak száma. LEEBCHURG STEEL COMPANY, 75. Pennsylvania.

EBBÓL könyvből

On is megtanulhat angolul, mint a többi sokaszer. Szép erős és szonkáltában. \$1.00

ADSAĞ

Ajánlja legújabb be rendezésű és dúsan felszerelt nyomdáját. Egyleti és Kereskedelmi nyomtatványok, valamint a könyvnyomdai ipar keretébe vágó mindennemű munkának egyszerű és izléses elkészítését. Jutányos árak. Költésgvetéssel szívesen szolgálunk.

MAXIM GORKIJT MÁR MEGINT KIVÉGEZTÉK

Egy berlini hír szerint Maxim Gorkijt, a világ-hírű orosz íróat a bolshevikek rendelkezése kivégezték. — Most érkezik ötödikször hír arról, hogy Gorkij meghalt.

Londonból jelentik: A Berlinben megjelenő szocialista lapban, a Vorwartsben hír jelent meg, amely arról számol be, hogy Maxim Gorkijt, a világhírű orosz íróat lett csapatok elfogták és agyonlőtték Jake Petersnek, a szélső bolshéviki vezérének a rendelkezésére. Ez az ötödik hír, amely arról szól, hogy Gorkijt kivégezték. Eddig hivatalosan egyiket sem erősítették meg. Az utolsó hónapok alatt többször is napvilágot látott az a hír, hogy Maxim Gorkijt letartották. Ilyesfajta hírek általánosan cirkáltak a nagyvilágban. Gorkij politikára adta magát. Gorkij 1869-ben született, igen szérény vagyoni állapotban levő szülőktől. Pályafutását keserves körülmények között kezdte meg. Először szobakész volt, aztán házaló lett, majd kifutófiu egy vendéglőben, aztán kertész lett, végül író.

NAGY TENGERI KATASZTRÓFA.

Londonból jelentik: A Lloyd ügynökség értesülése szerint a Shijiki Maru nevű japán személyszállító gőzös a hó 15-én elszállt a tengerbe. Hír szerint a hajó utasai közül 110 személy a tengerbe vesztett. Seattleből jelentik: Ide érkezett szikratávíró jelentés szerint a Juan de Fuca szorosban még két japán hajó futott zátonyra. Az egyik, a Iomei, igen veszélyes helyzetben van, a másik, a Shibusu, remélhetőleg megmenthető.

DEPORTÁLNI AKARJAK AZ IDEGEN "SLACKEREKET".

Washingtonból jelentik: A kongresszus képviselőházaának bevándorlási bizottságának nézetében annak elnöke, Johnson képviselő, egy törvényjavaslatot terjesztett be a házhoz, amely két évre megtiltja az Amerikába való bevándorlást, s egyúttal elrendelne, hogy azokat az idegeneket, akik visszavonultak első papírjukat, hogy be ne lehessen sorozni őket, deportálásra ítélni.

ÚJ NÉMET HADSEREGET SZERVEZNEK A LENGYELEK ELLEN.

elöbbré valónak tartották. E mellett a szentink kétharmadrészt vasuton kell szállítanak, noha hiányt szenvedünk vonatokban. "Olaszország be fogja látni, hogy felelőssége az, hogy feltámassza a legyőzött nemzeteket és ilykép érje azt el, amit most megtagadtak, a nemzetek függetlenségét, a lefegyverezést által biztosítja és a munka dalára alapítva."

Felül: Luttwitz tábornok megszemléli a csapatokat. Alul: Lettow Vorbeck 44b. és vezérkara.

RD., CLEVELAND, O.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Published daily except Sunday the "weekly-monthly" year by

The Szabadság Printing & Publishing Co.

440 Ohio Corporation, 2 E. 12th St., Cleveland, Ohio, U.S.A.

Founded by

E. T. Kórházy

DR. ANDREW CSEKNA, Editor.

Published and Printed at

700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.

Telephone: Bell: Main 3338. Cuy. Central 1231.

Subscription rates: One year \$2.00, half year \$1.00, three months \$0.50. Single copies 10c. Foreign postage extra. Payment in advance. Entered at the Post Office at Cleveland, O., as second-class mail matter July 10, 1909.

Second-class postage paid at Cleveland, O., under post office No. 1007. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 24, 1920.

New York branch office: Room 603, Tribune Bldg., 154 Madison St., New York. Telephone: Joseph 9870.

SZÉGYEN.

A magyar bolsevik kormány bukásával, s a románok Budapestre való bevonulását követő államcsínyvel egyre többet kezd foglalkozni az amerikai közvélemény. A The New Republic augusztus 20-iki számából vesszük át az alábbi rendkívül érdekes cikket, amely, ugy látszik, az amerikai közönség legliberálisabb részének véleményét tükrözi vissza.

Azok, akik a Kun Béla kormányának bukását lelkesen üdvözölték, mint a Nemzetek Ligájának első sikeres tüzpróbáját, egy kicsit túlkorán örültek. Ma Budapestet egy Habsburg uralkodik egy Hohenzollern (Ferdinand román király) seregeinek a segítségével. Hogy e rendkívül fordulat miként következhetett be, ezt a kérdést ma még meg lehet és meg is érdemes látni. Ámbar két fontos tény tisztán látható. Az egyik az, hogy Kun Bélák bukását megelőzőleg a békekonferencia titokban alkudozott folytatott volt a magyar szakszervezetek, megígérvén nekik, hogy az alakítandó kormányukat el fogják ismerni s a blokád meg fogják Magyarországot ellen szüntetni, ha az új kormány nem kommunista, hanem mérsékelt szocialista lesz.

Egyidejűleg a románok megengedték, vagy felszították őket, hogy nyomuljanak tovább Budapest ellen. A fejleményeknek ép e két kimagasló jelensége teszi a dolgot legrományosabbá. Milyen bátoritást kaptak a románok a szövetségesektől? Tudjuk, hogy a francia, sajtot mámoros örömmel vette tudomásul a románok betörtését. Azt is jogosan lehet hinni, hogy Franchet d'Espéray tábornok, a keleti politikai hadvezér, sem a román elnyomulást, sem a monarchikus államcsínyet nem ellenzte. Perti-nax, a francia militaristák szószólója pedig ezt írta az Echo de Paris-ban: "Mi sohasem éreztük a szövetségünk bizalmában addig, amíg Németországban és Ausztriában-Magyarországban demokratikus köztársaságok alakultak és nem fogjuk sajnálni, ha Magyarországon a diszkrét megváltoz-

ást és iránt sincs kétség, hogy egy a francia külügyminiszter-rumban, mint a főparancsnok-ságban igen befolyásos tényezők igen szívesen látnák, ha Magyarországon és Ausztriában a Habsburgok, Oroszországban pedig a Romanoffok visszanyerték hatalmukat. Hiszen a francia királypártiaknak, Klerikálisoknak, militaristáknak és "pénzügyi"eknek az a saját-ságos esőpártja, amely felül Amerikában oly keveset tudnak s amelyet a franciák maguk

szent szövetség, az emberiség kárhözváltó félrevezetésére. Oroszország ebből hasznos tanulságot merített. A szövetségesek Magyarországon nem bolsevik demokratikával kötötték ki, hanem elvárják, hogy elárulják őket. Oroszországban Kolcsakkal és Denikinnel alkudoznak, akik közül egyik sem vallja magát demokratának, kl-ve ítélik propagandistáikat, akik kölcsönök és csapatok irányára dolgoznak.

És ha ezek győznek Oroszországban, hogyan szándékozik Wilson elnök az általa megszerzett demokrácia biztosítására vonatkozó bizonylatlan ígéretinek érvényét szerezni? Ha Románia szembe mer helyezkedni a szövetségesekkel, mit fog mérni egy moszkvai autokratára? A szövetségesek politikája Magyarországon egy Habsburg visszatérésére vezetett. Oroszországban a Romanoffok, vagy más dinasztia visszatérésére fog vezetni. Tény az, hogy bepuhított arra használják fel, hogy Európában miután Ázsiában a legfeljebb reakció apostolait támogassuk, s olyan rendszernek az embereiből álló rossz társaságba keveredünk, amelynek a lerombolására vállalkoztunk volt. Az angol és francia demokrácia semmibevevével a német, magyar, orosz demokrácia elárulása, a japán imperia listák szarvának növesztése, egy lengyel birodalom alkotása, a Habsburgok visszaállítása, a cár udvaroncival való keverkedés, mind a legmagasabb szintű élvék névelése, olyan szégyen, mint amely még a legrosszabb törzsekkel szemben sem lehetett előzőleg.

A bevándorlási törvények 12-ik szakasza 1919 június 19-iki érvényrel a következőképpen módosítottat:

Mindazon bevándorlóknak, akik a jövőben Amerika területére lépnek és elismerik, hogy csupán ideiglenes tartózkodásra jöttek az Egyesült Államokba, nem kötelesek alváltási márkát, hanem kötelesek alváltási márkát, amelynél több kombinációját alig lehet elképzelni, s ha a szövetségesek ezek után a fohérszer kormányának megadják az a támogatást, amelyet a kommunisták től megtagadtak, egy parányi nyugati részen lépik át. Ha a bevándorlott nem tesz eleget jelentkezési kötelezettségének, a 19-ik és 22-ik szakaszok értelmében deportálható.

Függelék a bevándorlási törvények 13-ik szakaszához. Mind azon bevándorlóknak, kik a jövőben Amerika területére lépnek és elismerik, hogy csupán ideiglenes tartózkodásra jöttek be az Egyesült Államok területére, felvannak mentve az általános kihallgatás alól, amilyen át kell esnie mindazoknak, akik állandó tartózkodásra jönnek be az országba. Azon bevándorlóknak, kik Mexicónál lépik át a határt és állandó letlelítésre jöttek át, kötelesek az El Paso, Texasban levő bevándorlási hatóságnál jelentkezni. Ugyancsak jelentkezniük kell a legközelebbi bevándorlási hatóságnál azoknak is, kik az Egyesült Államok bármely más részén jönnek be, hogy állandóan itt maradjanak, mert a jelentkezés elmulasztása a 19-ik és 22-ik szakaszok értelmében deportálással járhat.

KISS EMIL BANKÁR

133 SECOND AVE. NEW YORK

Amerika Európáért.

Amerika megnyerte a háborút Európának; de az újra berendezkedés munkáját nem végesheti el helyette.

A világhírű olasz történetíró, Guglielmo Ferrero magyarazataát adja annak, hogy miért fogadták megkönnyhülléssel Wilson elnöknek visszautazását az európaiak, holott érkezésekor határtalan lefeszéssel üdvözölték s ez a lelkesedés mi okból változott át hideg közönyre. Ferrero nem csinál titkot abból, hogy bizonyos európai felfogás szerint Wilson elárulta volna Európát, — de mindjárt megállapítja azt is, hogy ez a vád igazságtalan. A történetíró szerint az európai tömegeknek vak hite, amivel azt várták, hogy Wilson minden óhajátuskat valóra fogja váltani, teljesen indokolatlan volt.

Ferreronak sohasem tetszett az a tulzolt lelkesedés, amely 1917-ben tavasszal magával ragadta szinte egész Európát. Tuldományos társaságok, kormányférfiak, államfők ebben az időben valóságilag tönkrementek Wilson elnök előtt s franciákkal öveztek homlokát. "A háború azonban csakhamar elhervadt." Wilson elnök nem bizonyult a világ megmentőjének. Azonban mindamellett roppant nagy dolgok vitt véghez. Amerika az, a ki megmentette Európát a német uralomtól s Ferrero felemlíti az elvezetett szavát, hogy ezt a nagy szolgálatot még akkor sem szabad elfelejteni, a mikor sokan panaszkodnak Wilson elnökre más okok miatt. Ha Amerikának esodálatos beavatkozása be nem következik, még elképzelni is nehéz, hogy miképpen menekültek volna meg a szövetségesek attól a sorsától, hogy 1918 tavaszán meg ne adják magukat. "Igazságtalanok lennénk, ha arról a neheztelés óráiban megfeledekzenék."

A bevándorlási törvények módosítása.

Mindazon bevándorlóknak, akik a jövőben Amerika területére lépnek és elismerik, hogy csupán ideiglenes tartózkodásra jöttek az Egyesült Államokba, nem kötelesek alváltási márkát, hanem kötelesek alváltási márkát, amelynél több kombinációját alig lehet elképzelni, s ha a szövetségesek ezek után a fohérszer kormányának megadják az a támogatást, amelyet a kommunisták től megtagadtak, egy parányi nyugati részen lépik át. Ha a bevándorlott nem tesz eleget jelentkezési kötelezettségének, a 19-ik és 22-ik szakaszok értelmében deportálható.

Függelék a bevándorlási törvények 13-ik szakaszához. Mind azon bevándorlóknak, kik a jövőben Amerika területére lépnek és elismerik, hogy csupán ideiglenes tartózkodásra jöttek be az Egyesült Államok területére, felvannak mentve az általános kihallgatás alól, amilyen át kell esnie mindazoknak, akik állandó tartózkodásra jönnek be az országba. Azon bevándorlóknak, kik Mexicónál lépik át a határt és állandó letlelítésre jöttek át, kötelesek az El Paso, Texasban levő bevándorlási hatóságnál jelentkezni. Ugyancsak jelentkezniük kell a legközelebbi bevándorlási hatóságnál azoknak is, kik az Egyesült Államok bármely más részén jönnek be, hogy állandóan itt maradjanak, mert a jelentkezés elmulasztása a 19-ik és 22-ik szakaszok értelmében deportálással járhat.

HARCOK A LENGYEL HATÁRON.

Varnó, aug. 20. — Délkeleti Szilézia határán német csapatok átérték a lengyel határvonalat és elfoglaltak két községet. A környék lengyel lakossága az ott levő kis számu lengyel csapatokkal együttessen kiverte a német csapatokat, és német területre lépett, két német községet foglalt el. Hoover élelmiszer főbiztos, aki éppen Lengyelországban tartózkodik, nyelve az eseményekről, értemben intézkedett, hogy amerikai csapatok menjenek a lengyel határra, és szüntessék be a további ellenségeskedést.

Összetűzés a német és lengyel csapatok közt.

Varnó, aug. 20. — Délkeleti Szilézia határán német csapatok átérték a lengyel határvonalat és elfoglaltak két községet. A környék lengyel lakossága az ott levő kis számu lengyel csapatokkal együttessen kiverte a német csapatokat, és német területre lépett, két német községet foglalt el. Hoover élelmiszer főbiztos, aki éppen Lengyelországban tartózkodik, nyelve az eseményekről, értemben intézkedett, hogy amerikai csapatok menjenek a lengyel határra, és szüntessék be a további ellenségeskedést.

Amerika megnyerte a háborút Európának; de az újra berendezkedés munkáját nem végesheti el helyette.

AZ ELNÖK FELVILÁGOSÍTÁSAI.

MEGTÖRTÉNT a várva várt értekezlet a Fehér Házban az elnök és a szenátus külügyi bizottságának tagjai között. Az elnök felvilágosításokkal, magyarázatokkal szolgált a szenátoroknak s ezeknek a magyarázatoknak a lényege az, hogy a Nemzetek Ligájára vonatkozó egyezmény az Egyesült Államokra nem hárít törvényes kötelezettségeket, csupán erkölcsi cselekedet. Igaz, vállotta be az elnök, hogy az erkölcsi kötelezések sokkal nagyobbak s előbbvalók, mint a törvényes kötelezések s a szerződő feleket sokkal jobban kötik, de megvan az az előnyök, hogy meg-hagyják az elhatározási jogát, amit a törvényes kötelezések már nem lehet elmondani. A Liga vagy annak Tanácsa emellegre nem kényszerítheti háborúba az Egyesült Államokat a Kongresszus beleegyezése vagy hozzájárulása nélkül, amely minden egyes felmerülő esetben egyedül hivatott annak eldöntésére, vajon olyan esetről van-e szó, ami erkölcsi kötelezést teszi a fegyver használatát. Emellegre mindazokra a kifogásokra, amelyek azt emlegették, hogy a Nemzetek Ligájának egyezménye korlátozná az Egyesült Államok nemzeti jogait, — azzal válaszolt az elnök, hogy törvényes kötelezettségről szó sincs s Amerikának megmarad a hatalma, hogy határozomian feleljen, vajon olyan esettel áll-e szemben, ami a cselekvést erkölcsi kötelezéssé teszi.

Megnyugtatólag hangoztatta az elnök a vendég szenátorok előtt, hogy mindezt teljesen így tudják Párisban is s hogy reméli, miképpen ezzel a magyarázattal megadta a kielégítő választ valamennyi ellenvetésre. Mindamellett ellene volt annak, hogy ezeket a magyarázatokat s értelmezéseket a jövőhógy határozatba foglalják, mivel attól tart, hogy ebben az esetben ez a békeszerződés szövege módosításának fogják fel, ami esetleg kérdelmességet okozna s esetleg több kérdésnek az újratárgyalását vonná maga után.

Most azonban azt lehet kérdezni, hogy ha Párisban teljesen egyetértéssel ezzel az adott magyarázattal az ezt az elvet magukévá teszik az érdekelt felek, hogy lehet akkor feltenni azt, hogy bármelyiknek is kifogása vagy ellenvetése legyen az olyan jövőhógy határozat ellen, amelynek szövegébe ez a felfogás fel van véve? Ha az egyezmény azt jelenti, amit az elnök mon- tott s nem jelent semmi mást, és ha ezzel az értelme- zéssel mindenki egyetért, — miért lehet ellenvetést ten- ni az ellen, hogy Amerika ezt meg is akarja mondani?

LOYD GEORGE ÓVÁSA.

AZ a figyelmeztetés, amit az angol miniszterelnök az angol néphez intézett, épúgy ráillik az amerikai viszonyokra is. Sőt, itt talán még nagyobb szükség lenne rá. Az angolok ugyanis, mint ez az eset is mutatja, már látják a veszedelmeket s épen ezért már higgadtan tudnak gondolkodni az elhárító eszközökről. Amerika ellenben szemét behunyva rohan — és pedig fokozódó sebességgel — épen azok felé a veszedelmek felé, amelyek ellen az angol miniszterelnök óvja nemzetét. Amerika szerencsége az, hogy sokkal jobb állapotban van, mint az angol birodalom s nagyobb az ellenállási képessége. Másrésztől azonban azt látni, hogy Amerika nincs még tisztában azzal, hogy milyen pusztító következményei lehetnek az ipari szer- vezetlenségnek s hogy milyen bénító hatása van annak, ha az ipar nagyobb arányokban indul züllesnek.

Az angol miniszterelnök arra mutatott rá, hogy milyen életbevágó fontosságra van a termelés hatalmas arányú fokozásának s hogy egyben épen ilyen élet- bevágó fontosságra a pocékolás megszüntetése. S mégis azt tapasztaljuk, hogy a mindenféle ipari tor- salkodások és háborúk fokozatosan növekedő arány- ban csökkentik a termelést.

A munkás zavaroknak s nyugtalanodásoknak ma már csak igen kis része szorítkozik arra, hogy a munkás jogos követeléssel áll elő, mert másképpen nem bír lépést tartani a megélhetés drágaságával. A legna- gyobb mértékben túlzott s a legképtelenebb követeléseket láthatjuk napról-napra. Természetes, hogy ennek a következménye a zülött állapot, ami mindkét félnek árt. S ha ez az állapot véget nem ér, az amerikai népre olyan keserves idők várakoznak, amelyet még soha se tapasztalt.

A világ minden munkása között legnagyobb jólétben az amerikai munkás él. Helyzetének javulása állandó és fokozatos. Talán első ízben történik, hogy magával ragadja az amerikai munkások egy részét a baloldali radikalizmus hevesége. Ez a radikalizmus eddig Európában is csak rombolni tudott, építeni nem. Amerikában is elrombolhatja, tönkretelheti azt a rendszert, amin az itteni munkás jó sorsa alapul. A veszedelmet látjuk. A jónak és az örömlom fékje megállítható, csak a romlásban.

SEGITSE CSALÁDJÁT

Az óházában nagy szükség van az amerikai dollárokra s ha Ön rokonait igazán segíteni akarja, azt most megteheti. Pénz küldhet a Felsőmagyarországi vármegyékbe, továbbá a Jugoszláv és Románok által elfoglalt vármegyékbe. Pénzét csak olyan helyre vigye, ahol a legelősebb árért a leggyorsabban továbbítják az óházába.

Dollárbetéteket kamatozásra elfogadunk. Korona utalványokat eladunk

Ha haza utazik, ne hagyja el mai munkahelyét mindaddig, amig nekünk nem ír és tőlünk választ nem kap.

JOHN NÉMETH STATE BANK

1597 SECOND AVE., NEW YORK.

Washington, az ország politikai élet- rlatlanul áll az amelyfél Wilson, tott tegnap a Páris szenátus külügyi tagjaival. A biz- valósággal keres- vették az elnök ződés és a nemzet- tervezete fölött. den kérdés meg- addig a határig, békekongresszus, bizalmas volt a tette.

Az értekezlet a körülmények egy körülmények, hogy a békeszer- nemzetek ligájá megrekedt a szenátusában. A hetek óta tárgy- anélkül, hogy a landósiget is, mi irányu végleges. A bizottságnak publikánus párt- nap mellett, ha rálgatják, kritiz- szerződés egyes- nemzetek ligájá tervezetét és la- lakokat nyujtana- zok javításokra, pótlásokra.

A bizottságna- sa teljesen abas- tü és azt az új- mást teszi, hogy- kal húzzák és a- máskozásokat, s- sék e nagyfont- nek a szenátus- való jutását. E- ben végre is me- logatást és ekko- soká demokrá- ama nyilatkozat- nyiben a bizott- nélkül nem fog- gos kérdéseket- javaslattal fog- tusban, hogy a- még tovább- ságról- szenátus elé t- köek e fenyege- zék részéről az- hogy mindaddig- szerződés egyes- nemzetek lig- meg nem kapt- világszövetsé- gyalását továb- tatni.

Ez előzmény- ta el Wilson el- hogy tanácskoz- a Fehér Ház tagjait és alk- arra, hogy úgy- pontjaira, min- gájára vonat- ket intézhesse- Az értekezlet Fehér Háznak- rós természet- külügyi bizott- tagja megjel- is, akik a lege- képezik. Miut- ugy intézkedet-

SZTRAJKOLO UJSÁGÍRÓK

Omaha, Nebr., aug. 20. — A rettenetes drágaság a szellemi munkásokat is arra kényszeríti, hogy ha máséppen nem, hár erőszakkal eszközölnék ki a nagyobb fizetéseket. Ujabbban az újságírók léptek sztrájkba. Az Omaha Bee című napilap szerkesztője ott hagyta a munkát és kijelentette, hogy mindaddig sztrájkolni fog, amíg a lap nem teljesíti követeléseit. E követelések közt szerepel a többek között a munkaidő leszállítása, fizetésüknek harmenöt százalékkal való emelése. A sztrájkoló újságírók megalapították az újságírók unióját és belépett magát is betegé tették az általános fejletlenségben. Lehet, be.

SELMECI PIPA

Az itt bemutatott eredeti nagysá- ban; egyedül förtakár Amerikában. Kapható minden dohány ártorban, vagy küldjön be hozzá egy dollárt 2 darab Selmeci pipáért és 10 cent szállítási költséget.

Tigerman Mihály

203 No. La Salle Str. Chicago, Ill.

Küldje be rendelését még ma, míg a kész- let tart.

Most kell a legyező

Forró napokon, amikor nem mozog a levegő- hűsítő szellőt kaphat a villanyos legyező gombjának megnyomására. Mindenki jobban érzi magát — és jobban dolgozik. Különböző nagyságban és alakban kiállítási term- meinkben megtekinthetők.

The New York Edison Company

Irving Place and 15th Street—Stuyvesant 5600 District Office

where Electrical Appliances of all kinds are on display

424 Broadway near Canal St. 351 East 86th St. bet Lexington & 3rd Ave. 117 Irving Place corner 12th St. 154 West 42d St. between W 4th & 5th Ave. 343 East 143rd St. near Convent Ave.

WILSON SIKERÜL REPUBLI

FEHÉR KOZÁS

Washington, az ország politikai élet- rlatlanul áll az amelyfél Wilson, tott tegnap a Páris szenátus külügyi tagjaival. A biz- valósággal keres- vették az elnök ződés és a nemzet- tervezete fölött. den kérdés meg- addig a határig, békekongresszus, bizalmas volt a tette.

Az értekezlet a körülmények egy körülmények, hogy a békeszer- nemzetek ligájá megrekedt a szenátusában. A hetek óta tárgy- anélkül, hogy a landósiget is, mi irányu végleges. A bizottságnak publikánus párt- nap mellett, ha rálgatják, kritiz- szerződés egyes- nemzetek ligájá tervezetét és la- lakokat nyujtana- zok javításokra, pótlásokra.

A bizottságna- sa teljesen abas- tü és azt az új- mást teszi, hogy- kal húzzák és a- máskozásokat, s- sék e nagyfont- nek a szenátus- való jutását. E- ben végre is me- logatást és ekko- soká demokrá- ama nyilatkozat- nyiben a bizott- nélkül nem fog- gos kérdéseket- javaslattal fog- tusban, hogy a- még tovább- ságról- szenátus elé t- köek e fenyege- zék részéről az- hogy mindaddig- szerződés egyes- nemzetek lig- meg nem kapt- világszövetsé- gyalását továb- tatni.

Ez előzmény- ta el Wilson el- hogy tanácskoz- a Fehér Ház tagjait és alk- arra, hogy úgy- pontjaira, min- gájára vonat- ket intézhesse- Az értekezlet Fehér Háznak- rós természet- külügyi bizott- tagja megjel- is, akik a lege- képezik. Miut- ugy intézkedet-

CSAKIS Cali

A szőlő kaphat, több pénz tással és a címre **CALIF** 305 SO. Ügynök

CLEVELANDI HIREK

BECSAPOTT MAGYAROK.

HOY JÓL ÖLTÖZÖTT, FIATAL SZALHÁMOS KIFESZÖTT HÁROM MAGYART A MEG TAKARITOTT PÉNZÜKBŐL. Nem tudok a pénzzel mit csinálni — mondta a fiatal ember a magyaroknak — vegyenek át belőle valamit.

A TULBOLDOG ÁLDÓZATOK.

A szalhámos elvette a magyarok megtakarított pénzét és helyette hamis bankkát adott nekik. — A rendőrség lassan keresi a jó madarat.

Tegnap egy jól öltözött, fiatal és mint később kiderült: ügyes fiatalember érkezett meg Clevelandba. Roppant ideges volt és unott mozdulatot tett, ha valakivel találkozott:

— Rettenetes bajban vagyok. Halálra unom magamat egy bizonyos dolog miatt. Képzelve, a nagybátyám, aki a háború alatt meghalt Belgiumban — én belga vagyok — ráhagyott huszonezer dollárt. Utalástóly. Mit csináljak én ezzel a pénzzel? Nincs nekem erre szükségem, higgye el. Utalóm a pénz. Ha találnék valamilyen becsületes jó embert, szívesen odaadnám neki azt is, ami nekem van. El akarok tűnni. Engem ne üldözzenek a belga hatóságok állandóan, hogy rák tukmálják ezt a pénzt. Nekem, ismétlem, nem kell.

Igy beszélt a jól öltözött fiatalember. És keresett egy embert, aki megszabadítsa őt a kellemetlenségétől.

Igy járt a városban, míg végre találkozott a 703 Starkweather Ave. alatt lakó Fábián Józseffel és a 3904 Alpine Ave. alatt lakó Benő Andrásval, meg ennek szomszédjával, Szediák Józseffel. Ezeknek is elpanaszolta a baját, hogy öt üldözők a belga hatóságok, mindenáron rá akarnak tukmálni huszonezer dollárt és ő-nem tud ettől a pénztől megszabadulni.

— Tegyenek nekem egy szíveskedést. VEGYÁK EL A PÉNZEMET. — Az az ember, aki hajlanó egy bizonyos részt átvenni a pénzükből, nagy szíveskedést tenne nekem, mondta az ügyes fiatalember. Itt vannak például maguk. Maguk megtehetnétek nekem ezt a szíveskedést. Tesztek maguknak egy ajánlatot, amely jó nekem is, maguknak is, ha valamelyikük ezer dolláron felül spórolt meg, amiből azt látom, hogy az illető takarékos és szorgalmas, annyi pénzt adok neki az anyéból, amennyit összepórolt. Jó lesz?

— Hogyne lenne jó, mondák a magyarok, gyerünk csak szíveskedjünk.

— Tegnap délután a városi kórház előtt, a Scanton road és a Valentine Ave. sarkán találkozott Fábiánval, aki sápadt volt és izgatott és örömlött. Kétségbeesett volt — az egész megtakarított pénzét — hozott magánál. A fiatalember átvette a

penzt, kivett kétezert dollárt, majd ismét kétezert dollárt a zsebéből, bekötötte egy zsebkendővel a bankkát és átnyújtotta Fábiánval.

— Most menjen szépen haza, de vizsgáljon ki, ne nyissa addig a zsebkendőt, amíg haza nem ér. Hátha utközben ellopják magától. Menjén és legyen boldog.

Erre érzékeny bucsut vettek egymástól.

Egy órával később a fiatalember hasonló körülmények között találkozott Benővel és Szediákkal a Hough Ave. és Ansel road sarkán. Mindkét áldozat ragyogott az örömtől. Benő ezer dollárt hozott magával, Szediák kétezeregyezszázal.

Ugyanazon a helyen folyt le, mint egy órával ezelőtt. A fiatalember átvette a megtakarított összeget, a másik pénzt bekötötte egy nagy zsebkendővel, ezután átnyújtotta azt a két embernek:

— Több pénz van itt, mint amennyi maguknak kellene, de azért maguknak adom. Menjének és legyenek boldogok. A fő az, hogy ki ne nyissák a zsebkendőt, mielőtt haza nem érnek. Hátha utközben valaki tolvaj esetleg elszedi a pénzt maguktól.

Ezzel barátságosan kezelt ráztak és elváltak.

A rendőrség most lassan keresi az unott, ideges, ügyes és jól öltözött fiatalembert.

KETTŐS ÖRÖM.

Istók Gyulánéknak ikrei születtek. Istenáldás a gyermek a házbán. Kettős áldás érkezett a gomor-megyei, felsőbalogi születésű Istók Gyula 8321 Woodland Ave.-i lakos boldog otthonába. Felesége, Benedek Mária, akivel egy év óta él egészséges leánygyermekkel lepte meg.

Elképzelhető nemcsak a boldog szülők, de a nagy rokonság öröme is.

Istók Gyuláné a Szent Anna kórházban ápolták ott született két kis leánygyermekével együtt, akik közül az elsőszülött 5 fontot és 9 unciát, a másodszerülött pedig 4 fontot és 8 unciát nyom. Az orvosok véleménye szerint teljesen normálisnak és feltétlenül életképesek.

Istók Gyulát, aki a Willard Storage Battery Co. régi tisztviselője, valamint a fiatal asszony szülei számos ismerős kereste fel a hírmozta el szerencsekívánatokkal.

Tisztelettel Tóth Lajos, gondnok.

ÉRTESSITÉS.

A Clevelandi Magyar Áz. H. Evangélikus hitéletvéreim értesítem, hogy vasárnap, augusztus 21-én délelőtti istentiszteletünkkel kapcsolatban gyűlés tartunk melynek egyetlen tárgya: új templomunk építése lesz. Hítéletvéreimnek gyűlésre teljes számban meghívom.

LE KELL SZÁLLITANI A TEJ ÁRÁT.

Az észak ohioi farmeroknak az a terve, hogy a követőtől ki-rokassák a tej árlatból. — A tej árát okvetlenül lejjebb állítlják, még abban az esetben is, ha a város nem veszi át a tej ártóztatását feladatát.

Az észak ohioi farmerok elhatározták, hogy a tej árának okvetlenül lejjebb kell szállnia. Ennek következtében megbeszélést tartottak, ahol elhatározták, hogy a jövőben a tej árlatból kirekesztik a követőt, az úgynevezett middle-mant. A tervüket még abban az esetben is végre akarják hajtani, ha Cleveland városa nem vállalja a tej disztribuíását.

A farmerok eddig tizenöt-ezer dollárt adtak össze arra a célra, hogy Clevelandban területek vásároljanak, ahol telep állítsanak fel arra a célra, hogy onnét szállítsák a város minden részébe, egyöntetűleg, a tejet.

A tej árát öt centtel akarják csökkenteni.

Davis polgármester jött az-al a tervrel, hogy a legok-sabb lenne, ha a tejet maga a város szállítana az egyes kos-tümerekekhez.

Ingersoll, az Ohio Farmers Cooperativ Milk Company el-nőke azonban kijelentette, hogy a farmerok jobban szeretnék a tejszállítást a saját kezelé-sükbe venni, aminek az lenne a következménye, hogy egy kvart ára lemenne négy-öt centtel.

Mi nem bánjuk, mondta Ingersoll, ha Cleveland városa átvesszi azt a feladatot, hogy szétszállítsa a tejet. Mi hajlan-dók vagyunk annyi mennyiség-re a város rendelkezésére bo-dasítani, amennyit csak akar. Csak nem látjuk azt a lehetősé-gét, hogy a város ezt meg-tehesse.

Mindenekelőtt, a városnak félmillió dollárjába kerül, ha tejszűrő telepet akar létesíteni, kannákat, üvegeket és külön-böző, ehhez szükséges dolgokat akar beszerezni.

AZ AMERIKAI MAGYAR BAJNOKSÁGOK.

Napról-napra erősödik a versenyek iránt megnyilvánuló érdeklődés s ezért talán helyen valónak látszik kisebb részlete-szebb felvilágosítást adni úgy a bajnoki versenyekről, mint az azokkal összekötött pontozási versenyről.

Tizenkét versenyszám van, melyek magában foglalják a különböző távolug futásokat, távol és magasugrást, súlydo-bást, díszokt-dobást, gerelyvetést, gyaloglást és staféta futást.

Minden egyes verseny első helyezettje, mint mint már em-lítettük bajnoki érmet és em-let kap, azonosílv pedig 5 pontot, a második 3 pontot, a harmadik 2 pontot, és a negye-dik helyezett 1 pontot kap.

Ezek a pontok a versenyek végén össze lesznek adva s a melyik versenyzőnek a legna-gyobb pontszámja lesz, az a bajnoki pontverseny egyéni győztese; de viszont a pontok számítottak az illető versenyző városának, illetve egye-leteknek is a legnagyobb pontzá-mát elért egyesület lesz a bajnoki pontverseny győztes csapata, vagyis tehát megtör-ténthetik, hogy az egyéni pont versenyét megnyeri egy chiga-go-i versenyző, míg a csapatver-senyt nyeri New York vagy fordítva.

A futási és ugrási számokkal tisztában van a nagy közön-ség, azokkal tehát nem foglal-kozunk külön, de különösen a dobási számok némi magyará-zatot igényelnek.

A discos mintegy tányér-nagyságú, körülbelül 4-5 font súlyú lapos korong, melyet egy zárt kockából dob el a versenyző. Ha a kockából ki-lép mielőtt a discos leesnék, dobása nem számít.

A gerelydobás: a gerely ha-sonlít a régi fajta lándzsához. Nekifutással, köspen fogva egy bizonyos kijelölt határvonal-ról dobják.

Súlydobás: körülbelül 15 font súlyú vasgolyó, melyet szintén zárt kockából dobják, (a világ egyik legjobb dobója Kocán Mór, dunántúli ref. pap.)

Általános szabály, minden dobási és ugrási számnál, hogy ha a versenyző a kijelölt ve-

Ha a város bebizonyítja, hogy képes ezt megtenni, mi szívesen félreálunk. Abban az esetben azonban, ha azt fogjuk látni, hogy a város nem lesz képes eredményt felmutatni, mi vesszük kezünkbe az ügyet. De ebben az esetben is belele-lik egy kis idő, amíg képesek leszünk a felszereléseinket tö-kéletesíteni, ami egy ilyen nagyáru dologhoz okvetlenül szükséges.

A kiskereskedő oka az egész-nek.

Ingersoll, az Ohio Farmers Cooperativ Milk Company el-nőket és az igazgatóság hat másik tagját az élelmiszer-árak emelkedésének okait vizsgáló bizottság nem régen maga elé idézte és megindította ellenuk az eljárát, mert megsértették a Valentine-féle truszst ellene-szerényt. A vád az volt ellenük, hogy maguk között elhatározták a tej árát. Ez az egyik oka annak, hogy a társaság most jóvá akarja ten-ni a hibákat. A másik ok az, hogy nem akarják a profitot a kiskereskedők kezében hagyni. Ingersoll szerint a haszon most jobbra a kiskereskedők kezé-be fut össze.

Ingersoll aztán hevesen ki-kielt a közönség részéről tá-pasztalható gyanúsítások ellen, a bebörtönzés ellen, az inspek-torok modora ellen, a tehének számára járó táplálék árának magassága ellen és végül kijel-entette, hogy abban az eset-ben, ha gyorsan valami megol-dás nem jön létre, akkor Cle-veland városa teljesen tejjel ki-lül marad, vagy pedig a tej ára olyan magasra szökik, mi-lyen magasan még sose volt.

Ingersoll megígérte Davis polgármesternek, hogy a kibon-takozás útját írásban jelöli meg. A polgármester ezt az írást a jövő hét elejére várja.

Az észak ohioi farmeroknak az a terve, hogy a követőtől ki-rokassák a tej árlatból. — A tej árát okvetlenül lejjebb állítlják, még abban az esetben is, ha a város nem veszi át a tej ártóztatását feladatát.

AZ ÉJSZAKÁZÓ MENYECSKE

Egy fiatal asszony, aki soha ninosen otthon. — A panasz-kodó férj.

"Bíró ur! Kérem, semmisítse meg a férjem által beadott kérvényt. Megígérem, hogy ezután este otthon maradok és nem okozok neki több kellemetlenséget. Ha ezután ki akarok maradni, előre bejelentem neki és azt is megígérem, hogy egy héten többször, mint egy-szer nem maradok ki. Azt is megígérem, hogy ezután elogat-megyek vele rokonokhoz, barátokhoz, ha ó akarja.

Tisztelettel Mrs." Ezt a levelet kapta Silbert és Selzer bíró tegnap. Ez a két bíró nemrégiben megalakította a házi perpatvarok elintézésé-re való bíróságot. A levelet egy east sidei asszony küldte. Egy asszony, aki majdnem minden éjszakát házon kívül töltött.

Az asszony férje nemrégiben megjelent a bírák előtt és el-panaszolta a baját. Kijelentette, hogy a legszívesebben vá-lókeresetet adna be az asszony ellen. Most azonban, hogy az asszony levele megérkezett, a bírák kárték, adjon egy heti barátságot táplálnak egymás iránt, aminek tanúja az, hogy a hó 14-én Mitauban nagy kö-zös lakomát tartottak, amely-nen kölesönös esküt tettek arra, hogy addig nem nyugsza-nak, amíg Németországban a császárság. Oroszországban pedig a cárizmust vissza nem állítják.

A Freiheit tudósítója hozzá-tette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

Bíró urak: — Azt hiszem, hogy a feleségem betartja azokat az ígéreteket, amelyeket a levelemben tettem. Épen ezért arra kérem önöket, tartassék meg nem történetnek a kéresemet."

A bíróságon az utolsó huszon négy óra alatt harmincöt váló-keresetet írték el. Silbert bíró persze igyekszik a haro-gos feleket kibékíteni és ez a legtöbb esetben sikerül is neki.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

BETÖRÉS A BUCKEYE ROADON

A 8707 Buckeye road alatt lakó Mrs. Matilda Jynovot nagy-on haragudott tegnap éjjel. Nézte az ablak előtt levő szkrint és minél tovább nézte, annál mérésebb lett. Kévszell azelett, hogy méregbe jött, egy betörő járt a házszobájában.

A sötétben neki ment egy szék-nek és feldöntötte. Az alvó asszony, aki egyedül volt oda-haza, erre felébredt. Kiugrott az ágyból, sikoltozva és el-kezdte üldözni a jómadarat, aki gyorsan távozott és, lehet mondani: diszkreten. Nem a szokásos uton, az ajtón keresztül, hogy valaki meglassa, de az ablakon keresztül. Keresztül ugrott a szkrin. Persze, alaposan összezaggatta. Értelhető hát, hogy az asszony nem nézett olyan mereven. Oda volt egy vadonutaj szkrin.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Mikor a rendőrséget értesítette a dolgról, akkor is afe-lt sopánkodott, hogy a szkrin el van rontva. Tekintettel arra, hogy a betörő semmit se vitt magával, az asszony csak azt kérte a rendőröktől, ha elfog-a a jómadarat, hassanak oda, hogy kireparálja az új szkrint.

Chicago és környéke.

A "Szabadság" chicagói irodája 552 W. North Ave. — Haanover Bldg. Room 210, a Larrabee Street sarkán. Telefon: Divorsey 4870. Irodavezető: László H. Lee. Megbízott: Papp Jenő.

A "Szabadság" South Sidei irodája 9801 Cottage Grove Ave. Irodavezető: Károly Károly.

J. H. KENESSEY 552 W. North Ave., Cor. Larrabee, 1-4. emelet 209. szám, Chicago, Ill. Házak, farmok, telkek adás-vételi irodája Tíz-, élel és baleset biztosítás.

COLUMBIA 5000 LEMEZEK ÉS GÉPEK magyar ének és zene lemezek állandóan raktáron. a Brunsideon csakis FEKETE ES KASSAY 9328 COTTAGE GROVE AVE. CHICAGO, ILL.

DOLGOZNAK A JUNKEREK.

Hir szerint nagy a barátság a német militaristák és a cári uralom hívei közt.

Berlinből jelentik: A Freiheit egy Közép Kurlandból most visszaérkezett katonai személyiség" révén értesül, hogy a császárpárti német katonatisztek és a kurland orosz tisztiek, akik még a cári gárdi-barátságot táplálnak egymás iránt, aminek tanúja az, hogy e hó 14-én Mitauban nagy kö-zös lakomát tartottak, amely-nen kölesönös esküt tettek arra, hogy addig nem nyugsza-nak, amíg Németországban a császárság, Oroszországban pedig a cárizmust vissza nem állítják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A Freiheit tudósítója hozzátette, hogy e lakomán a német hatóságok képviselői is részt vettek, s hogy a monarchisták csak azért támogatják a jelen-legi kormányt, mert így fesz-telemből folytathatják intri-káikat a császárság visszaál-lítása végett. Az illető katonai színt elmondotta azt is, hogy a Kolesák és Denkin hivat a német katonai raktárokból sze-relik fel, s az ezekért befolyó összegekért a német katonai-tisztiek egyszerűen zsebre vág-ják.

A VÖRÖS KAKAS PUSZTÍTÁSA.

East Helena város üzletnegyede teljesen leégett.

Helena, Montana, aug. 20. — A közeli East Helena városban tegnap tűz ütött ki, mely elpusztította a város egész üzleti negyedét. A tűz egy raktár-

PETROVITS JENŐ

Magyar Festő és Papírész 1502 Clayburn Ave. Chicago, Ill. Telefon: Divorsey 4088. Jutányos árak, kelcses munka. mm. c.

FIGYELEM! INGYENES ORVOSI VIZSGÁLAT.

Bármiféle betegséggel forduljon bízalommal hozzám. Előírás-gal felszerelés, méltányos árak.

DR. A. BERNSTEIN 9121 COMMERCIAL AVE., South Chicago, Ill. Magyarul beszélünk.

SHERIFF ÁRVERÉS

Wamelink ingatlanok aláírerezte-nek a legtöbbet igénynek 1919. augusztus 22-én, pénteken délelőtől 10 órákor a Courthouseban.

A lotok és házak a következők: 9315 Buckeye Road, 9520, 9706 Sloanway Ave., 9510, 9513, 9517 W. Belmont St. és a 2. számú front parcella a Woodhill Roadon, közel a Buckeye Roadhoz.

RÉVÉSZ-ÉS-SZÖKE 1445 FULLERTON AVE. CHICAGO ILL.

PÉNZKÜLDÉS - PÉNZBEVÁLTÁS HAJÓJEGY ÜGYNÖKSÉG KÖZJEGYZŐSÉG.

NORTH AVE. STATE BANK CHICAGO

NORTH AVE. ÉS LARRABEE ST. SARKÁN. Alapítvánk és tartalékunk körülbelül \$770.000, azaz 2.448.000 korona. Vagyonunk körülbelül \$3.293.000, azaz koronáérték szerűen 30 MILLIO KORONA

MAGYAROK! Okuljátok a közelmúlt tapasztalataiból. Nehéz munkátok megtakarított gyümölcsét HELYEZZÉTEK EL REGI JOHIB-NEVÜ SZIKLASZILÁRD alapokon nyugvó ALLAMI INTEZ-MÉNENBEN. Akkor nyugodtan alhattok. Mindennem, a bank-szakmában való ügyletekkel jöjjetek bizalommal hozzánk.

JÓL MEGFONTOLJATOK TEHÁT, KIRE BIZTOK PENZI. A North Ave. State Bank-nál pénze TÖKELETESEN biztos helyen van és kamatozik. Ha megtestelt bennünket bizalommal, hivatkozzatok CHARLES E. SCHICK alelnök, vagy OTTO G. ROEHLING pénztárnokra.

ÉRTESSITÉS.

Van szerencsénk honfitársaink szives tudomására hozni hogy a Cleveland Ave. KÁVÉHAZAT és PUM. ROMMOT nyitottunk, ahol mindenféle hűsítő italok, dohány, szivar, stb. kaphatók. Honfitársaink szives partfogását kérjük.

ARADI KÁVÉHÁZ CZERMANN ÉS KLATY, Tulajdonosok. CHIC

nyéke.

South Sidei irodája 9351
Ave. Irodavezető: Kassy
Károly.

MBIA
LEMEZEK
ÉS GÉPEK
Bransdon csakis
KASSAY
CHICAGO, ILL.
rendelést azonnal szállítunk.

szernyi lakossága kis várostól
fél órány távra immár másodszo-
rúsbontja el a tiz. Hármm esz-
endővel ezélt egy érdőttm
nyóman szintén elhamvadt az
ízletnyed nagy része.

STATE BANK
C A G O
RABEE ST. SARKAN.

25000 \$270.000, azaz 2,445.000
293.000, azaz koronaérték szerint
KORONA

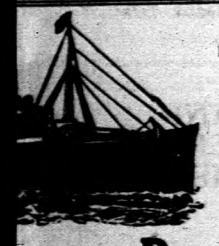
szlatatásól. Nehéz munkátok
FEZZÉTEK EL RÉGI, JÓHÍR-
pon nyugvó ÁLLAMI INTÉZ-
sáltak. Mindennem, a bank-
tező bizalommal hozánk.
HAT, KIRE BIZTOK PÉNZT.
nál pénze TOKÉLETESEN
és kamatozik.
almával, hivatkossák CHARLES
D G. ROEHLING pénztárnokra.

SITÉS.

nk szives tudomására hozni, hogy
hált a mai kornak megfelelő
T nyottunk, ahol mindenfele
kaphatók.
ásat kérjük.

AVÉHÁZ

ARTY, Tulajdonosa,
CHICAGO, ILL.

erty Bondját

nt cent bizományi díj levonás-
dlybe. Bánt-Bácskába és a
be továbbiunk teljes felőlé-
k. okmányok beszerzése.

ANN & CO.

szaklád irodája
on és Monroe St. között, a
tésében. Chicago, Ill.

ELEM!

West Pullman magyarságának
pe ajánljuk, hogy
AVENUE ALATT
CHICAGOBAN

ndkét iroda nyitva naponként
t. Vasárnap 9 órátl 12:30-ig.

h Ave. Chicago, Ill.
Str. sarkán.

ily olcsó árban?

kat vásrolunk ki és csődötme-
den portékáinkat és így verőink-
előnyt.

l \$3.00-ig.

ndon csütörtöki nagy
punkat! Értékük \$5-ig.
pa minden részbe. A csomagolá-
ményét és egyéb csomagoljuk
magyarul beszélhet.

AMERIKAI KATONÁK HÁZASSÁGA NÉMETORSZÁGBAN.

500 német menyecské utban
Amerikába. — 500 ellenséges
idegent deportálnak.

A washingtoni kormányko-
viben nagy gondot okoz most
a fogas kérdés, hogy mi tör-
ménjén azzal a 200 német nővel,
kiket a Németországban állomá-
sosi amerikai megszálló hadse-
gek katonái nőül vettek. A fej-
csékre az szolgálatt okot, hogy
házaságok az "Ellenséggel való
barátkozás" tiltó rende-
let ellenére köttettek és amig
egyes kormányköregek érlye-
nes követelik, hogy ezen rende-
letnek érvény szeresek, a
helügyminiszteri hivatal máris
intézkedéseket tesz, hogy a 200
német menyecske megfelelő okot
tatást nyerjen az angol nyelv-
en.

"Tragikus végét jelentené e,
jegynyes házasságoknak
mondja egy előkelő kormány-
ferfi. — ha a száraz betűkben
írta rendelt alapján járnának
el az illetékes körök és meg-
vonnák a partraszállási engedé-
lyt attól a 200 fiatal asszony-
tól, a kiket a mi fiaink válaszó-
laltak maguknak, kiműletlenül
járnakölvé őket Németország-
ba."

Lehetséges, de nem igen va-
lószínű, hogy a hadügyminisz-
terium is bele fog avatkozni a
dolgba, azzal vádolva a 200
amerikai katonát, hogy meg-
szétek az "Ellenséggel való
barátkozás" betiltására vonat-
kozó katonai rendeletet, mely
esetben egy katonai bíróság fog
ítélkezni felettük. E katonai bi-
róság ítékezése egyuttal az is
elöntén, beengedhető-e az
Egyesült Államokba a 200 új-
donsult feleség, vagy sem.

Az a 500 ellenséges idegen,
kiket a kormány az ország kül-
lönöző részeiben levő erődök-
ben őrizet, egy a képviselőhá-
ban hozott határozat alapján
egy utolsó kihágatást fog kap-
ni, amelyen végleg fognak dön-
teni deportálásuk felett.

VATIKANI ÉNEKEK AMERIKÁBAN.

A sixtusi kápolna világhírű kó-
rusának tagjai hangversenyek-
fognak tartani az országban.

New York, aug. 20. — Az
egyházi énekek közül a leg-
hívalóbb énekar az, amely a
Vatikánban a sixtusi kápolná-
ban énekel. Ennek az énekkar-
nak a tagjai legkíválóbb éneke-
kből van összeválogatva és a
mint a pápa nem hagyhatja el
a Vatikánt, úgy ők sem távoz-
hatnak el az örök városból.
Amerikai impresszáriók gyak-
ran tettek kísérletet arra, hogy
az énekkart elhozzák egy kör-
tra Amerikába, ez a kísérlet
azonban mindannyiszor kudarc-
al végződött a pápák ellenzé-
sén.

A világháború ez irányban is
változtát teremtett. Benedek
pápa ugyanis engedélyt adott
arra, hogy a világhírű énekkar-
nak egy szólv éneke körutat
tegyen Amerikában és jótékony
cébra koncerteket rendezhesen.
A négy vatikáni énekes most
érkezett meg a Vonturio gözöl-
sól Rómából. Január elsőjéig
sól az engedélyük, hogy távol
maradhassanak az örök városból.
Az idő alatt körutat tesznek
Amerika és Canada nagyobb
városában és hetvenöt koncer-
ten vesznek részt.

MA MAREN MINDEN ANYA TUDJA,
hogy nyugtalan, síró, hasgöres és szék-
rekedésben szenvedő gyermeknek legjobb
szer a kiváló hatású

ROMKO GYERMEK
Orvosságot,
Ne hagyja gyermekét szenvedni, hanem
vegyen neki még ma az ottani Patikában
vagy stóriban 35 centért egy üveg
ROMKO-t. Ha az eredeti ROMKO-ot nem
kapható, küldjön be 85 cent bélyeget 1
üvegért, vagy 1 dollárt 3 üvegért.

VANDERBILT-TÓL VALIK A FELESÉGE.

Az asszony hűtlen elhagyással
védolja a férjét. — Kéri a bi-
róságot, hogy egyetlen gyerme-
kük nevelését bizza rá.

Newportból jelentik: Mrs.
Cathleen Nelson Vanderbilt vá-
lókereset adott be az ura, Ri-
ginald C. Vanderbilt ellen. Ke-
resetében az asszony hűtlen el-
hagyással vádolja az urát. Egy-
ben azt kéri a bíróságtól, hogy
egyetlen gyermeküknek, a kis
Cathleen leánykának a nevelésé-
re bizza. A valói készülő há-
zastársak 1903-ban keltek egy-
be. Vanderbilt akkor huszonhá-
rom éves volt. Az asszony leány-
kori neve Cathleen Gebhardt
Nelson. Frederick H. Neilson-
nak a lánya. Reginald a Van-

MRS. R. C. VANDERBILT

derbilt fiuk közül a legfiata-
labb Reginald 1901-ban tíz
milliót örökölt az apjától.

A Yale egyetem nem adott
neki ügyvédi oklevelet, mert
nem tudta letenni a vizsgáit.
Nem sokkal azután, hogy ott
hagyta az egyetemet, Newport-
ban elkezdték rebesgetni, hogy
szerelem a Nelson leányba és
plakárja venni. A házasságot
erősen ellenzte egy a fiúnak,
mint a leánykának az anyja. Azt
mondták, hogy mindakettlen
meg nagyon fiatalok ahöz, meg-
házasodjanak.

A házastársak már hosszabb
idő óta nem a legnagyobb
egyetertésben éltek és valószí-
nűnek látszik, hogy Reginald
Vanderbilt ezért költözött ki a
farmjára. Most, hogy hosszabb
idő óta nem fert vissza, a fele-
sége beadta ellene a válókerese-
tet.

Az ügy kilos feltűnést keltett
a társaságban.

AZ ÉLELMISZERCSÉMPÉSZŐ HERCEGE.

A német hatóságok nem merik
ildősöbe venni Friedrich Leo-
poldot.

Berlin, aug. 20. Teltownak,
Berlin egyik külvárosának a
polgárai népes gyűlést tartot-
tak, amelynek során éles han-
gon fakadtak ki Friedrich
Leopold hercegnek, Vilmos
esászár unokatestvérének az
üjzelmé ellen. Friedrich Leo-
pold herceg nem követte a
esászár a hollandiai számkive-
tésbe, hanem ottmaradt Né-
metországban. A polgárok szé-
rint a derék herceg nagy ará-
nyokban üzte az élelmiszercs-
émpészt és óriási mennyi-
ségű élelmiszert össze is hal-
mozott.

A helyi hatóságok nemrég
házkutatást tartottak a kas-
télyban, ahol rengeteg mennyi-
ségű élelmiszert foglaltak le,
amelyeket azután a kórházak
között osztottak ki. Mikor
azonban bűnüldözési eljárás akar-
tam indítani a herceg ellen,
a kormány letiltotta őket azzal,
hogy a herceg mint a esászár
család tagja immunitás élvez.
*Friedrich Leopold nemcsak
élelmiszert halmozott fel a
kastélyban, hanem szent és,
hogy legyen mivel futni a
kastélyt télviz idején. A kas-
télynak 140 szobája és tizenhat
fürdőszobája van.

NÉMET BOLSHEVIK AGITÁCIÓ AMERIKAI PÉNZEN.

Berlinből jelentik: Maga-
forrásokból eredő értesülések
szerint jelenleg a Constance tó
partján fekvő gyönyörű kis
német város, Singen, a német
bolshevik agitáció központja.
Az innen kiinduló mozgalmat
pedig amerikai pénz vezetik.
Egy amerikai ember áll ugyan-
is a mozgalom élén, akit már
el is kereszteltek "dollar pró-
fétának." A neve Deuz, s vagy
hat héttel ezelőtt érkezett Sin-
genbe, ahol nyomban megkezdte
az "amerikai kommunizmus-
nak" keresztelt mozgalmat.
Ez a Deuz, aki sokáig élt Chi-
cagóban, s a bányavidéken,
rendkívül érélyes és ügyes
szervező, s rövid működése
alatt sikerült már a mozgalmat
harminc német és bajor város-
ra kiterjesztenie. Pénze ugylát-
szik annyira van, mint a szemét,
mert csak úgy ontja. Az agitá-
torok csak úgy özönlenek hoz-
zá a pénzmag szágára. Senki
sem tudja, hogy Deuz kinek s
pénzt szőrja, a magáé-
avagy megbízóké.

Minden házbán tartásuk ké-
nél a BIZONFFY MAGYAR-
ANGOL és ANGOL-MAGYAR
SZÓTÁRT vagyis TOLMÁCS-
KÖNYVET. A két kötetet
füzve \$2.25-ért küldi a Szaba-
dság bérmentve. Süssen a ren-
deléssel, mert nem sokáig tart
a kedvezményes ár. Küldje a
prézt készpénz, Money Order,
Thrift Stamp alakjában pon-
tos címevel erre a címre:
Szabadság, Szótár-osztály, Box
171, Cleveland, O.

MRS. WILLIAM T. BLACK

A National Security League női
szónoka, aki beszédeket tart a
bolshevizmus ellen.

EGYHÁZI HIREK.

HIREK A PITTSBURGI ÉS
VIDÉKI MAGYAR REF. EGY-
HÁZ KÖRÉBÖL.

Intensztisletelek.

A jövő vasárnap, aug. 24-én
a következő sorrendben lesz-
nek az intensztisletelek: 1. Heg-
y pont nyolc órákor kezdő-
dóleg konfirmálás és urvaso-
raosztás Rankinban. 2. Tizen-
egy órákor kezdődőleg a nyári
mindennapos iskolába járó
gyermekvizsgálata Pitts-
burghban. 3. Délután fél négy
órákor kezdődőleg a rankini
iskolába járt gyermekek vizs-
gálata Rankinban.

Pittsburghban a konfirmálás
és urvasoraosztás a hónap
utolsó vasárnapján, 31-én lesz
megtartva.

Egyháztanácsi gyűlés.

A pittsburghi magyar ref.
egyháztanács szépen látogatott
gyűlést tartott a múlt vasár-
nap. A gyűlés megválasztotta
a bazár és a átmenetiügök
tisztségviselőjét s megette az in-
tézkedéseket arra, hogy a ha-
zárban, mindenek esken és
s nép renndel folyojanak. Most
már nem is kell más, mint jó
idő, akkor a nagy értékű és
bizonyos jó gyűlésnek le-

A szépség a legjobb ajánló levél.

Hiába állítják, hogy a ruha
teszi az embert.

A Szent Erzsébet Első
Magyar Gyógyászterápia
világhíru

MARGIT KRÉMJE

meg fogja őrizni késo öreg-
ségi arcanak üdöségét és
szépségét.

NINCSEN TÖBBÉ
PATTANÁS,
MAJFOLT,
SZEPLŐ,
KIÜTÉS,

mert elmulasztja azokat a
Margit krémünk.

Számtalan azoknak a szá-
ma, akik csakis a Margit
krémünknek köszönhetik
üde és bájos arcukat.

RENDELJE MEG MÉG MA!
Egy tégely a hozzá való Margit
Szappannal együtt 1 dollár
postán küldve.

HALAS LESZ ÉRTE!
Csakis e címen kaphat valót:
**SZENT ERZSÉBET
ELSŐ MAGYAR
GYÓGYÁSZTÁR**
9115 BUCKEYE RD.,
CLEVELAND, O.

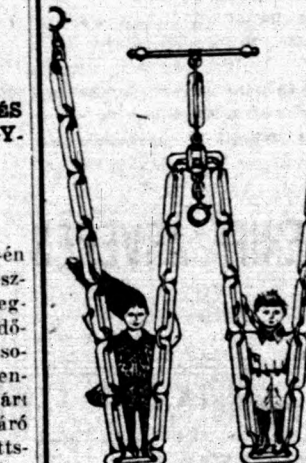
rem az egyház javára. Az egy-
ház előjárása vagy szerető-
let vette partfogására a mis-
zió alap megteremtésére trá-
nyuló tervezetet s szeptember
hónapot használja fel arra,
hogy a misszió alapra legalább
is annyi dollárt gyűjtson,
ahány tagja van az egyházak.

A jelkés és pénztárnok meg-
bizattak, hogy a nagy adósság
ra az 1919 január 11-én esedé-
kes összeget illetékes helyre
küldjék be, miután azt kérték
is.

Keresztelés.

L. Tóth József és neje, Benes
Mária leánya a mult vasárnap
részesült a keresztelésben, ami-
kor Ilona és Erzsébet nevet
kapott. Keresztanyói voltak
Petró József és öz. Jászai Ist-
vánné.

AZ ÚJKIS Ó-HAZÁBAN

Valódi hazai arany és
ezüst.

Nagy választékban láthatja a
valódi hazai arany és ezüst égy-
szerűeket a most megjelent nagy
szines képes árjegyzékemben.
Valódi hazai 14 karatos arany
óráncok, órák, függök, gyűrük,
nyakékek, stb. stb. Árjegyzé-
met bárhol ingyen küldöm, ir-
jon érte még ma!

FIZETHET Liberty Bondok
Liberty War Loan
Amerikai Hadi kölcsönnek
A kölcsönbérlet készpénzben vissza-
küldöm.
Bevásárlás egy centet se számítok.
ALAPÍTOTTÁK 1882-BEN.

EMIL NYITRAY
AZ ÚJ KIS Ó-HAZA
224 EAST 10 STREET,
BOSTON AND 3RD AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

Youngstown és környéke.

Irodahelyiség:
336 WEST FEDERAL ST.

IRODAVEZETŐ:
MIHÓK SÁNDOR

Branch Office:
336 WEST FEDERAL ST.

A SZIBÉRIAI HADIFOGLYOKÉRT.

A youngstowni magyar egyletek és egyháziak nagybizottsága
elhatározta, hogy augusztus 25-én megkezdi a gyűjtést a szibé-
riai magyar hadifoglyok részére. A nagybizottság tagjai 225
dollárt adtak össze a gyűlésen.

Youngstown, O. — A youngs-
towni magyarság képviselői a
mult vasárnap este megtartott
gyűlésükön elhatározták, hogy
a szibériai foglyok segítségére
hatalmas gyűjtést kezdenek.

A nagybizottság jelenvolt
tagjai azt hangoztatták, hogy
miután a kormány engedélye
megjött, a gyűjtést nem hallo-
gatják és nem várják be a La-
bor Daykor megtartandó orszá-
gos konferencia határozatát, ha-
nem a tettek mezéjére lépnek.
Természetesen egy nem azt je-
lentli, hogy a youngstowni ma-
gyarság külön akciót akar kez-
deni, hanem azt, hogy már bi-
zonyos eredmény felmutatásá-
val fogja ajánlani az országos
értekezletnek, hogy országos
gyűjtést indítsanak a szibériai
magyarok megmentésére.

Minden gyánúsítás és minden
kifogás elkerülésére a nagyb-
izottság Hoffer András pénztár-
nok mellé négy bizalmi férfit
választott. Ez a bizottság az
elnök és a titkár bevonásával
mint pénzügyi bizottság fog
működni. A befolyó pénzek a
bankban mint "Szibériai alap"
fognak kezletetni. A kivétel-
hez mind az öt bizalmi férfi
aláírása lesz szükséges.

A nagybizottság igen szeren-
eseben a következőket választ-
totta a felelősségteljes állások
betöltésére:

Vaskó Ferencet, a Szent
György hitközség elnökét,
Géressy Sándort, a Ref. Egy-
ház gondnokát,
Horváth Dávidot, a Szent
István Egyetel elnökét és
Péli Ferencet, aki nagyvállal-
közö és lelkes munkása minden
magyar ügynek.

A bizottság összeállítása te-
hát rendkívül szerenes, mert
Hoffer András pénztárnok a
Verhovay Egylet 108-iki fiókja-
nak titkára, tehát a bizottság-
ban minden vallásfelekezet és a
két legnagyobb egyelet egyaránt
képvisele van. Ezeken kívül
a magyar származású zsidóság
körében mezejtendő gyűjtésre
háromtagú bizottságot válasz-
tottak meg, melynek tagjai
Friedman József ügyvéd, L. B.
Burger, a Dollar Bank kiüföldi
osztályának vezetője és N.
Grosshandler, a United Print-
ing Co. üzletvezetője.

KÉT HETES
KAMPÁNY.

A gyűjtésre vonatkozólag a
nagybizottság úgy határozott,
hogy az augusztus 25-én veszi
kezdetét. A város és környék
különöző részeiben a pénzügyi
bizottság tagjainak vezetésé-
alatt az ott lakó nagybizottsági
tagok az önként ajánlkozók
végzik a gyűjtést és pedig úgy,
hogy utánekint meglátogadják
az összes magyar lakta házakat
és így minden magyar ember-
nek módot nyújtanak arra,
hogy adománnyal hozzájárul-
jon ahhoz, hogy a szegény ma-
gyar foglyok ruhához és meleg
alsóköz juthassanak.

A nagybizottság hivatalos
nyugtáknnyekkel fogja felsze-
relni a gyűjtőket. Mindenki
nyugtát kap adományáról
és minden adakozó neve a
laphoz közölve lesz. A nagy-
bizottság reméli, hogy nem fog
akadni széles Youngstown, East
Youngstown, Niles, Hubbard és
a környéki városokban egy ma-
gyar ember sem, aki ne adna
legalább egy dollárt és nemes
cébra.

A gyűjtők a pénzügyi bizot-
tságnak fognak elszámolni, a
mely a pénzt a bankba helyezi.
Természetesen nemesak magya-
roktól fogól el adományát a
nagybizottság, hanem másoktól
is. A város jóérzelmu amerikai
polgárai is megfogják tenni a
magukét, úgy hogy arra van
kilátás, hogy ezekre rugó gyűj-
tésről számolhat be a nagyb-
izottság az országos értekezle-
ten, ami a többi városnak ma-

LEVÉL SZIBÉRIÁBÓL.

Youngstown, O. — Lapunk
irodavezetője: Mihók Sándor e
hó 18-án ismét levelet kapott
Géza öccsétől, aki a szibériai
Kransznojarszkan fogoly. Ju-
lius elseje óta Mihók Sándor
már öt levelet és egy kábelt ka-
pott öccsétől, amelyben arra
sirgetti őt, hogy pénzt és ruha-
neműt küldjön neki.

A leveiben többek között azt
írja, Mihók kapitány a bátyjá-
nak, hogy egy óska meleg ing
ára: 300 rubel és hasonló árú
van a többi szükséges ruháza-
tikéknek. A koszt és a bánás
mód gyalázatos Kransznojarsz-
kan, mig ellenben ott, ahol ame-
rikaiak vannak, összehasonlít-
hatatlanul jobb dolgot van a
magyar foglyoknak. A levél
azzal végződik, hogy "soha, de
soha, nem fogjátok megérteni
és felfogni, hogy mit szenve-
dünk és nélkülözünk itt má-
három rettenetes esztendő óta."

a Szabadság
youngstowni irodája.

A ki költözökdi a kinek texti kell.

az forduljon hozzám, mert én a legelőszobban állok minden időben
a közösség rendelkezésére. Hívjon fel telefonon:
MIGLEČZ MIHALY
874 Rose Street, Youngstown, Ohio
Automatic Telefon: 73866.

NEMSOKÁRA MEGINDUL A LEVELEZÉS.

Okosan teszi, ha már most megcsináltatja a fényképet, hogy ide-
jében elküldhesse az ó-hazába szerető hozzátartozóinak.
Jéjün hozzám! Én előző és kitűnő képet csinálol.
S. ENDEL
őhazai fényképez
202 West Federal Street. Youngstown, Ohio.

A PÉNZNEK A BANKBAN VAN A HELYE.

Aki azt akarja, hogy a pénzt elrabolják, vagy a lakásban tá-
madt hirtelen tűz következtében a pénze elégjen, az csak tartas
otthon a pénzt.

A mi bankunk szilárd és biztos.
Horzák a pénzüket a mi bankunkba és mi igen jó kamatot
fizetünk. Állami ellenőrzés alatt állunk és így mindenki nyugodt
lehet a pénze felett.

BESZELÜNK MAGYARUL!
Magyar tisztviselőnk: Menyhért Imre a legnagyobb készség-
gel áll honfárai rendelkezésére. Ha hozzánk bejön, csak keresse
Menyhért Imre urat.

THE COMMERCIAL NATIONAL BANK

17 West Federal Street, Youngstown, O.

A YOUNGSTOWNI MAGYAR PATIKA

CIME: 15 SPRING COMMON.

Hazai különlegességek és pipere cikkek, sós-
boraszess, gyomorregulátor foráktára. Sérvkötők,
haskötők és mindennemű betegpóliási cikkek.

FILSINGER AURÉL

okleveles magyar gyógyszerész-tulajdonos szak-
szerü vezetésé alatt minden időben rendelkezésé-
re áll a tisztelt közönségnek.
Férfi és női titkos betegségekben szenvedők biza-
lomal forduljanak hozzánk.

Megváltó Patika

15 SPRING COMMON
YOUNGSTOWN, OHIO.

A régi Pennsylvania állomásnál.
ÜGYELJEN A CIME!

CSAKIS TELJESEN ÉRETT, ÉDES

Californiai szőlőt
ARULUNK.
A szőlő drágul napról-napra. Ma még olcsón
kaphat. Ha soká vár még rendelésével, sokkal
több pénzt fizet majd érte. Bővebb felvilágosí-
tással és árakkal azonnal szolgálunk. Irjon erre
a címre még ma vagy jöjjen személyesen:
M. BLOOM & CO.
342 W. BOARDMAN ST., YOUNGSTOWN, O.

